

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-316

07/05/2018

ქ. თბილისი

შპს „სტორის“ ჰიდროელექტროსადგურის „სტორი 1 ჰესი“ მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილია ქ. თელავის მუნიციპალიტეტში, შპს „სტორის“ ჰიდროელექტროსადგურის მდ. სტორზე „სტორი 1 ჰესის“ (20.1 მგვტ) მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში მომზადებულია შპს „გამა კონსალტინგის“ მიერ.

შპს „სტორის“ მიერ დაგეგმილი საქმიანობის საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქ. თელავის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ლეჩურიდან 13,7 კმ-ს დაშორებით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, მდ. სტორის ხეობაში დაგეგმილია ბუნებრივ ჩამონადენზე მომუშავე ტიპის ჰესის მოწყობა. ჩატარებული ჰიდროენერგეტიკული გაანგარიშებით ეკოლოგიური ხარჯის ოდენობად განსაზღვრულია 0.33 მ³/წმ, რაც შეადგენს 50%-იანი უზრუნველყოფის საშუალო მრავალწლიური ხარჯის 10%-ს. ჰესის შემადგენლობაში გათვალისწინებულია შემდეგი ინფრასტრუქტურული ობიექტების მოწყობა:

სათავე კვანძი, ბეტონის ცილინდრული ფორმის კაშხალი, წყალსაგდები ნაგებობები, ზედაპირული წყალსაგდები, სიღრმული წყალსაგდები, გვერდითი ზედაპირული წყალსაგდები, წყალსაცავი, სადერივაციო გვირაბი, სადაწნეო მილსადენი, ძალური კვანძი და გამყვანი არხი.

გვირაბის გამოსასვლელი პორტალის განთავსდება მდ. ეშმაკის ღელეს მარჯვენა სანაპიროს ძლიერ დახრილ ფერდობზე, რომელიც დაფარულია მცენარეული საფარით. გვირაბის გამოსასვლელ პორტალთან მოეწყობა სადაწნეო აუზი, საიდანაც ჰესის შენობაში წყლის მიწოდება მოხდება სადაწნეო მილსადენის საშუალებით. სადაწნეო მილსადენი გაივლის ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე და ბოლო ნაწილი გაივლის არსებული გზის დერეფანში.

ძალური კვანძის ტერიტორიის მოწყობა დაგეგმილია მდ. ეშმაკის ღელესთან, სადაც ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა და მცენარეული საფარი ძალზე მწირია. ჰესის შენობაში დაგეგმილია ორი ვერტიკალური პელტონის ტურბინის და შესაბამისი ბრუნვითა რიცხვის მქონე სინქრონული გენერატორის დამონტაჟება. ტურბინებში გადამუშავებული წყალი, სატურბინე გამყვანი არხით (სიგრძით 11.20 მ) ჩაედინება უკან მდ. სტორში. ჰესის შენობა

წარმოადგენს მიწისზედა ტიპის ნაგებობას. ჰესის შენობას მიდგმული აქვს დამხმარე ნაგებობა, სადაც განთავსებულია 35 კვ და დაბალი ძაბვის მოწყობილობა, მართვის ოთახი და სხვა დამხმარე სათავსოები.

კაშხლის განთავსების ადგილზე მდ. სტორის კალაპოტი მეტად ვიწროა (დაახლოებით 6-8 მ). რელიეფის ამ თავისებურების გამო გადაწყვეტილია ცილინდრული ფორმის ბეტონის კაშხლის მოწყობა. კაშხლის სიმაღლე მდინარის ფსკერიდან შეადგენს 35 მ, სისქე - 3.0 მ, ცილინდრის რადიუსი 10.0 მ. და მიმდებარე ქანებს ეყრდნობა ბურჯებით. კაშხლის სამირკველში და მიმდებარე ქანებში წყლის ფილტრაციის თავიდან აცილების მიზნით ეწყობა საცემენტაციო ფარდა. კაშხალზე მოეწყობა სათანადო მონიტორინგის სისტემა (შვეულები, პიეზომეტრები, გეოდეზიური ქსელი, ადრეული შეტყობინების სისტემა), რომელიც უზრუნველყოფს კაშხლის ქვევანზე და მის მდგრადობაზე დაკვირვების საშუალებას. მდ. სტორის ხეობაში მიმდინარე აქტიური გეოდინამიური პროცესების გამო (ზვავები, ქვათაცვენა, ფერდობების ეროზია, ღვარცოფული ნაკადები) მოსალოდნელია დიდი რაოდენობის მყარი ნატანის ტრანსპორტირება საპროექტო კვეთში. ექსპლუატაციის პერიოდში განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა სიღრმული წყალსაგდების გამართულ ექსპლუატაციას, რათა თავიდან იქნეს აცილებული საკეტების მდინარის ნატანით ან ღვარცოფული ნაკადების მასალით დაზიანება.

გვერდითი ზედაპირული წყალმიმღები ეწყობა კაშხლის უშუალო სიახლოვეს მდინარის მარცხენა ნაპირზე. იგი გადახურულია და აღჭურვილია უხეში გისოსებით და ბრტყელი ფართი. წყალმიმღები უზრუნველყოფს 5.2 მ³/წმ საანგარიშო წყლის ხარჯის მიღებას.

საპროექტო ჰესის მშენებლობის დროს ძირითადად გამოყენებული იქნება ფშაველი-აბანო-ომალოს არსებული გზა. ამასთან ერთად მოსაწყობი იქნება სათავე კვანძთან, ჰესის შენობასთან და სადაწნეო აუზთან მისასვლელი გზები და ორი ხიდი. მისასვლელმა გზებმა უნდა უზრუნველყონ სამშენებლო სამუშაოთა განხორციელების დროს მძიმე ტექნიკის უსაფრთხო მიმოსვლა, ხოლო შემდგომში ეს გზები გამოყენებული იქნება ჰიდროკვანძის ექსპლუატაციისათვის.

იქთიოფაუნაზე ნეგატიური ზემოქმედების შემცირების თვალსაზრისით პროექტი ითვალისწინებს წყალმიმღებზე წვრილი გისოსის მოწყობას, რომელიც მინიმუმამდე ამცირებს წყალმიმღებში დიდი თევზების მოხვედრის რისკს. გარდა აღნიშნულისა გათვალისწინებულია სპეციალური თევზამრიდი მოწყობილობის დამონტაჟება, რომელიც მუშაობს ეარლიფტის პრინციპზე, კერძოდ: ჰაერის ბუშტუკებს წყლის ზედაპირზე ამოსვლისას შეუძლიათ წარიტაცონ და ზედაპირზე ამოიტანონ საკმაოდ მაღალი სიმკვრივის მყარი ნაწილაკები და საგნები, მათ შორის თევზებიც.

პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია უდაწნეო გვირაბის მოწყობა ბურღვა-აფეთქებით და მისი სიგრძე შეადგენს 2430 მ-ს.

სამშენებლო სამუშაოები წარმართება ერთი ძირითადი ბანაკიდან. სამშენებლო ბანაკისთვის შერჩეული იქნა მდინარე სტორის მარჯვენა ნაპირის ტერიტორია, სტორი 1 ჰესის შენობის ტერიტორიიდან დაახლოებით 0.5 კმ-ის დაშორებით (X-538170 Y-4671700). სამშენებლო ბანაკის წყალმომარაგება გათვალისწინებულია წყაროდან. სამეურნეო-ფეკალური წყლების შეგროვებისთვის, სამშენებლო ბანაკის და სამშენებლო ბაზის ტერიტორიებზე მოეწყობა დაახლოებით 15-20 მ³ ტევადობის საასენიზაციო ორმოები, ხოლო სამშენებლო მოედნებზე განთავსდება ბიოტუალეტები. საასენიზაციო ორმოების პერიოდული გაწმენდა მოხდება შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

წარმოდგენილ ანგარიშში მოცემულია ინფორმაცია საკვლევი ტერიტორიის შესახებ არსებული გეოლოგიური ფონდური და ლიტერატურული მასალების ანალიზის საფუძველზე, რომელიც მოიცავს, საკვლევი რაიონის ფიზიკურ-გეოგრაფიულ დახასიათებას, კლიმატს, გეომორფოლოგიას, გეოლოგიას და ჰიდროგეოლოგიას.

მდ. სტორი მიეკუთვნება მთის მდინარეთა კლასს. ფსკერზე გვხვდება დიდი რაოდენობით ლოდები და წყალვარდნილები, რომელთა შედეგად წარმოქმნილია

საშუალო და დიდი ზომის ჩანჩქერები. საპროექტო მონაკვეთში მდინარეს ახასიათებს საკმაოდ სწრაფი და ბოზოქარი დინება. კალაპოტის შემადგენლობაში ძირითადად გვხვდება რიყის ქვა, დიდი ზომის ლოდები და ზვავების მიერ ნაპირებიდან ჩამოშლილი სხვადასხვა ხის ნატანი. ასევე საველე კვლევების პროცესში გამოვლენილი და შესწავლილი იქნა თანამედროვე საშიში გეოლოგიური პროცესები. შემდგომი ლაბორატორიული კვლევებისთვის ჩამოტანილი იქნა გაშიშვლებებიდან აღებული კლდოვანი ქანების ნიმუშები და ანგარიშში დეტალურად აისახა შესრულებული სამუშაოები. გზმ-ს ანგარიშში შეფასებულია გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება და შემუშავებულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. ასევე განხილულია მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციები და მოცემულია მათზე რეაგირების გეგმა. გარდა ამისა ანგარიშში მოცემულია გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ნარჩენების მართვის გეგმები.

აღნიშნული გზმ-ს ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა დამოუკიდებელმა ექსპერტებმა და სამინისტროს სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის და ამავე კოდექსის I დანართის 22 პუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება №30; 24.04.2018 და მიენიჭოს საქმიანობის განხორციელების უფლება შპს „სტორს“ მდ. სტორზე ჰიდროელექტროსადგური „სტორი 1 ჰესის“ (20,1მგვტ) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე.
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „სტორმა“ საქმიანობა განახორციელოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით (№30; 24.04.2018) გათვალისწინებული შემდეგი პირობების დაცვით;
 - 3.1 საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, რეკომენდაციების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების შესაბამისად;
 - 3.2 მშენებლობის დაწყებამდე სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხის შეთანხმება სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან, ხოლო ლიცენზირებულ ფართობზე ლიცენზიის მფლობელ ორგანიზაციასთან;
 - 3.3 ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ჰესის სათავე ნაგებობასთან ავტომატური დონემზომის განთავსება, ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს მდინარის ყოველდღიური ხარჯის განსაზღვრა და შედეგების 3 თვეში ერთხელ სამინისტროში წარმოდგენა;
 - 3.4 მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ფუჭი ქანების სანაყაროების და რეკულტივაციის დეტალური პროექტების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა shape ფაილებთან ერთად;

- 3.5 მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ჰიდროელექტროსადგურისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურის არსებულ ლანდშაფტურ გარემოსთან შერწყმის შესახებ შესაბამისი ექსპერტის დასკვნის წარმოდგენა;
- 3.6 მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს დეტალური კვლევის წარმოდგენა სამინისტროში სადერივაციო გვირაბის და სადაწნეო ტრასის პიკეტაჟური აღწერის შესახებ;
- 3.7 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან ერთი თვის ვადაში უზრუნველყოს წყალსაცავის ნატანით შევსების პროგნოზის, ნატანის გარეცხვის პერიოდულობის და რეჟიმის შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა;
- 3.8 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან ორი თვის ვადაში უზრუნველყოს მდინარის ქვედა ბიეფში, წყალსაცავის გარეცხვის პერიოდში წყლის სიმღვრივის გაზრდის შედეგად იქტოფაუნაზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა;
- 3.9 მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სადაწნეო აუზიდან ჭარბი წყლის (აგრეგატების რეგულირება, წყალმიმღებში მოხვედრილი ზედმეტი ხარჯი) ქვედა ბიეფში უქმი წყალსაგდებით უსაფრთხო გადაგდების (ან გვირაბში აკუმულირების) ტექნიკური გადაწყვეტილებების შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა;
- 3.10 მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სამშენებლო ბანაკის/მოედნის პროექტის შემუშავება და სამინისტროში shape ფაილებთან ერთად შესათანხმებლად წარმოდგენა;
- 3.11 ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩამდინარე წყლის ჩაშვების შემთხვევაში, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, უზრუნველყოს „ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმების“ პროექტის სამინისტროსთან შეთანხმება;
- 3.12 ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონალური წყაროების არსებობის შემთხვევაში, უზრუნველყოს „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი პროცედურის დაცვა;
- 3.13 მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ბიომრავალფეროვნებაზე გვირაბის ბურღვა-აფეთქების მეთოდის გამოყენებით გამოწვეული ზემოქმედების, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილების, შერბილების და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა სათანადო დასაბუთებით;
- 3.14 მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს წყალსაცავით ბიომრავალფეროვნებაზე (ჰაბიტატები, მცენარეთა და ცხოველთა სახეობები) მოსალოდნელი ზემოქმედების, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილების, შერბილების და/ან საკომპენსაციო ღონისძიებების შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
- 3.15 მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს მდ. სტორის იმ მონაკვეთში, სადაც წყალაღების გამო იგეგმება წყლის ნაკადის შემცირებული ხარჯით დატოვება, წყლისა და წყალზე დამოკიდებული ცხოველების არსებობაზე

სამონიტორინგო დაკვირვების შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა, წინასამშენებლო/მოსამზადებელი, მშენებლობის და ექსპლუატაციის ფაზებისთვის. აღნიშნული ინფორმაცია ასევე უნდა მოიცავდეს: პროექტის გავლენის არეალში წყლისა და წყალზე დამოკიდებულ ცხოველთა არსებობის შემთხვევაში მათზე ზემოქმედების თავიდან აცილების, შერბილების და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებს, მათ შორის თევზსავალის საჭიროების საკითხს;

- 3.16 ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესაბამისად;
 - 3.17 მშენებლობის დაწყებისა და ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
 - 3.18 შესაბამისი სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად;
 - 3.19 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განხორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით.
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „სტორს“;
 5. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „სტორის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
 6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ნოდარ კერესელიძე

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი